

עין משפט
גזר מצוה

קא:

השואל את הפרה

פרק שמיני

בבא מציעא

בשדה אין שומעין לו. אע"ג דכבר אשמועין לעיל ר' יוחנן גופיה דטעמא דברייתא דאם אמר אני נוטל ויחיי אין שומעין לו משום ישוב ארץ ישראל אינטריך לאשמועין למ"ד הכא

משום כחשא דלרעא דאפילו בחוזה לארץ אין שומעין לו אבל לעיל דוקא בדרך ישראל אין שומעין לו

משום דכחשא דלרעא לא עשה בידים אלא ממילא ע"י שטיפת הנהר

נעשה ולמאן דאמר הכא נמי משום

ישוב ארץ ישראל אינטריך לאשמועין שלא תאמר אפילו בחוזה לארץ אין שומעין לו משום כחשא דלרעא: (ש"ך לקמן) **לא יבטנה ויצא.**

אף על גב דאמר **ט** שמואל דמטילין מבגד לבגד גבי

מזוזה אסור לפי שהמזיקין באין צבית שאין זו מזוזה וכשנוטלה כאילו

מזיק אותן שידורו צבית:

גבובתא

ימות הגשמים ימות החמה נמי דכי אגר איניש ביתא לכולהו ימות החמה אגר אלא ימות הגשמים היינו טעמא דלא שכיח ביתא למיגר אימא סיפא

בכרכים אחד ימות החמה ואחד ימות הגשמים שנים עשר חדש ואילו מלו ליה יומי שכירות בימות הגשמים מפיק ליה ואמאי הא לא שכיח ביתא למיגר

אמר רב יהודה להודיע קתני ה"ה"ק המשכיר בית לחבירו סתם אין יכול להוציאו בימות הגשמים מחג ועד הפסח אלא א"כ הודיעו שלשים יום

מעיקרא תניא נמי הכי כשאמרו שלשים וכשאמרו שנים עשר חדש לא אמרו אלא להודיעו יוכשם שמשכיר צריך להודיע כך שוכר צריך להודיע

דאמר ליה אי אודעתן הוה טרחנא ומותיבנא ביה איניש מעליא אמר רב אסי ואם נכנס יום אחד בימות הגשמים אינו יכול להוציאו מן החג עד הפסח

והא אנן שלשים יום **י** קאמר הכי קאמר אם נכנס יום אחד בימות הגשמים מהני שלשים יום אינו יכול להוציאו מן החג ועד הפסח אמר רב הונא ואם

בא לרבות בדמיה מרבה א"ל רב נחמן האי **י** לנקטיה בבובסיה דלשבקיה לגלימא **ה**

לא צריכא **ה** דאייקור בתי: **י** פשיטא נפל ליה ביתא א"ל לא עדיפת מינאי **ז**בניה או אורתיה או יהביה במתנה א"ל לא עדיפת מגברא דאתית

מיניה כלליה לבריה **י** חוינן אי הוה אפשר לאודועיה איבעי ליה לאודועיה ואי לא א"ל לא עדיפת מינאי **י** ההוא גברא דובן ארבא דחמרא לא אשכח

דוכתא לאותוביה אמר לה להדיא איתתא אית לך דוכתא לאוגרי אמרה ליה לא אול קדשה יהבה ליה דוכתא לעייליה אול לביתיה כתב לה גיטא

שדר לה אולא איחי אגרא שקולאי מיניה וביה אפיקתיה ואותביה בשבילא **י** אמר רב הונא בריה דרב יהושע **י** כאשר עשה כן יעשה לו גמולו ישוב

בראשו לא מיבעיא חצר דלא קיימא לאגרא אלא אפילו חצר דקיימא לאגרא אמרה ליה לכ"ע ניהא לי לאוגורי ולך לא ניהא לי **י** דדמית עלי כי אריא

ארבא: **י** רשב"ג אומר של נחתומים ושל צבעין שלש שנים: תנא מפני שהקיפן מרובה: **מתני'** **י** המשכיר בית לחבירו המשכיר חייב בדלת בנגר

ובמנועול ובכל דבר שמעשה אומן אבל דבר שאינו מעשה אומן השוכר עושהו **י** הובל של בעל הבית ואין לשוכר אלא **י** היוצא מן התנור ומן הכירים

בלבד: **גמ'** תנו רבנן **י** המשכיר בית לחבירו משכיר חייב להעמיד לו דלתות לפתוח לו חלונות לחזק לו תקרה לסמוך לו קורה **י** שוכר חייב

לעשות לו סולם לעשות לו מעקה לעשות לו מרוב ולהטiah את גגו בעו מיניה מרב ששת מזוזה על מי מזוזה **י** האמר רב משרשיא **י** מזוזה חובת

הדר היא אלא מקום מזוזה על מי אמר להו רב ששת תניתוה דבר שאין מעישה אומן השוכר עושהו והאי נמי לאו מעישה אומן הוא אפשר הוא

בגובתא

צבים. היורד לתוך חורבה ובגאה שלא ברשות: **צדה.** היורד לתוך שדה וגטעה שלא ברשות ואמר נגיעותי אני נוטל: **משום כחשא דלרעא.** שכבר הכמישו הנגיעות את השדה שינקו ממנה: **איכא בינייהו חוזה לארץ.** למ"ד משום כחשא דלרעא ממונא אפסדיה

ואפילו בחוזה לארץ נמי אין שומעין לו: **במתני'** אינו יכול להוציאו **וכו'.** בגמ' מפרש לה לכולהו: **וכנרנין.** שהן מקום השווקים שהכל נמשכים שם לגור שם והצמים אין

מזיין לשכור: **ובחנוניו.** שחנוני מקיף הקפות למכירין ושוהין מלשלם לו ימים רבים וכשמציאין לו מעותיו

באין **י** ע"י פתח הסנות שהקיפו שם ואם הלך למקום אחר אינן יודעין אנה ימצאוהו אין יכול להוציאו כל

י צ חדש: חנוס של נחתומין. מוכרי ככרות: **ושל צבעים שלש שנים.** ובגמ' מפרש מפני שהקיפן מרובה לזמן ארוך: **גמ'** **מאי שנא ימוס הגשמים וכו'.** קס"ד האי צימות

הגשמים לימי הגשמים קאמר שפירש לו השכר לי ציתק לימות הגשמים: **צימוס החמה נמי לכולהו ימוס החמה**

אגר. דהא לימות החמה קאמר ליה: **אלא צימוס הגשמים היינו טעמא משום דלא שכיח ציפא.** ובשוכר

סתם קאמר. ואשמועין דהשוכר סתם שלא פירש זמן הוי שכירות שלשים יום הלכך צימות החמה דשכיח ציפא

אם צא להוציאו לטוף שלשים מוציא וצימות הגשמים דלא שכיח ציפא אע"ג דלא אגרי אלא לי יום אינו יכול להוציאו מן החג ועד הפסח

וחייב ליתן לו בכל חדש כשכר חדש הראשון: **אימא סיפא ובנרנין הוי ספס שירות י"צ חדש.** ואי מלו

ליה הנך י"צ חדש צימות הגשמים **וכו'.** להודיע קסני. הנך שלשים וי"צ חדש דקתני במתניתין להודיע קאמר. המשכיר צית לחצרו כלו ימי

השכירות צימות הגשמים אינו יכול להוציאו משום דלא שכיחי צמי

אח"כ הודיעו צימות החמה שלשים יום שלא ירחיב לו הזמן משיכילה זמנו והיינו מט"ו באלול כריך להודיעו

שלשים יום קודם החג וממילא שמעינן אם כלו לו ימי שכירותו צימות החמה אינו יכול להוציאו עד שלשים יום

משהודיעו ואם צא להוציאו צמנו כריך להודיעו שלשים יום קודם הזמן. ובכרכים כריך להודיעו י"צ חדש קודם יציאתו ואם לא הודיעו לא יצא

אלא נותן לו כמשפט הראשון: **אם צא.** בעל הבית להרבות לו צדמי השכר מרבה משיגיע זמנו ואפילו לא הודיעו: **האי נקטיה בכובסיה**

דלישצקיה לגלימיה הוא. הרי הוא כחאחו צבצים שלו עד שמניח לו טליתו כלומר כיון שמעלה על דמיו אין לך מוציא גדול מזה. כובסיה על שם שתלויים כדאמרין (שם

דף סו.) כמאן תלינן כובסי בדקלא **י** תלאי של תמרים: **דאייקור צמי.** שהפסדו ניכר: **נפל ליה ציפיה.** למשכיר: **אמר ליה.** לשוכר: **לא עדיפת מינאי.** הואיל ואו והגיע זמנו מוציאו וא"ל הלא אינך צא עלי אלא מחמת שלא הודעתוך ואתה אינך מוציא צית

לשכור אף אני לא היה לי להודיעך שלא ידעתי שיפול ציתי ואני איני מוציא צית לשכור ולא טוב שתדור אתה צפנים ואני בחור: **וצניה.** לאחר האי משכיר או אורתיה או יהציה צמתנה: **אמר לו.** שוכר לזה שקנאה: **לא עדיפת מגברא דאפסית מיניה.** מי שמכרה

לך כשם שהוא לא היה יכול להוציאני אף אתה אין כחך יותר ממנו: **כלליה לצבים.** השיא את צנו ואריך לו לצית חתנות: **מיניה וציה.** מן היין ענמו: **כי אריא ארצא.** כאריה אורז: **במתני'** **ובגגה.** שנועלין זו את הדלת ותוחזין אותו בקורת האישקופיה: **ובל של בעל הבית.** משכיר. ובגמרא **י** מפרש לה: **היוצא מן הסנור.** אפר הוא נעשה זבל: **גמ'** לחזק לו סקרה. אם התלעיו הנסרין: **לסמוך**

לו קורה. אם נשברה אחת מהן: **מרזב.** כל גגותיהן טמין צטיט ומשופעין מן ארבע דציהן וסומכין נסרים לכותל אלל הגג להרחיק המים מן הכותל וכשנפלה אחת מהן הדיוט מחזירה: **חוצה דר היא.** דדרשינן **י** מנחות (דף לה.) ציתק **י** דרך ציאתך למי שנכנס ויוצא

לה זה הדר צה: **מקום מזוזה.** העץ שהדלת שוקף עליו ואף הוא קרוי מזוזה ואם אכן הוא כריך לנקוב בו סקק להניחה בצורה: **גבובתא**

מסורת הש"ס

א) [ר"ה ז: ע"ש], ב) [ש"ל מנן יעב"ט], ג) שטות מ"ה, ד) [גישין מ.], ה) [צ"ק פה. וס"ג], ו) ע"ז כא. פסחים ד., ז) [בפרש"י שב"י]ף איתא על פתח וכן העתיק הה"מ ט], ח) פי' אשכול. רש"י, ט) [לקמן קב.], י) [וימתא יא.], יא) [נדברים ו], יב) [שבת כב. וע"ש בתוס' ד"ה רב אמר],

‏‏

הגהות הב"ח

א) גמ' לגלימא הוה לא צריכא:

‏‏

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה לא עדיפת מינאי הואיל והגיע, י"צ דוקא הגיע (וע"ל ק"ב צ') תוס' ד"ה בחוקת ומש"י:

‏‏

מוסף רש"י

לנקטיה בכובסיה דלשבקיה לגלימא. אוחזו צבציו התלויים זו עד שימן לו טלית שעליו, כל דבר התלוי במחובר קרי ליה כובסא, כדאמר (מכות כ.) אול גרמא וזמיה לטיבא ואחר תמר, באלו הן הגולין (שבועות סא.). מזוזה חובת הדר היא. לפי שהיא משמרתו וכמי ציתק ציאתך, נכנס ויוצא בה (פסחים ד.) ולא חובת הבית, דכמי ציתק, דרך ציאתך, אלמא למי שנכנס ויוצא לתוכה אחר כחמנא (ע"ו כא.).